

- Ученик/ца – Јелена Томић;
- Одељење – VIII₁;
- Наставник/ца – Наташа Јездић.

12.02.2013.

КОМУНИЗАМ У СССР-У

Фебруарска револуција

Цар Николај и читав народ су ушли у Први светски рат са великом жељом за победом, као заштитници своје српске браће. Августа 1914. пре завршетка мобилизације, руска војска је ушла у Немачку како би подржала француске трупе. Међутим, слаба руска привреда, неефикасност, и корупција у влади су неко време били сакривени под окриљем јаког национализма. Велики део становништва постаје огорчен због војних неуспеха и за то окривљује власт. Резерве хране и горива су понестајале, а број погинулих је био огроман. Избијају штрајкови међу недовољно плаћеним радницима у фабрикама и међу сељаштвом које захтева реформе.

Велики штрајк је избио 3. марта 1917. год. у фабрици у Петрограду. Овај штрајк је прерастао у општу побуну.

Штрајкачи су се удружили са војницима, који су се налазили у гарнизонама. Распустили су Думу и основали

Привремену владу. На челу ове владе, налазио се Александар Керенски. Убрзо је, на наговор, многих официра *цар Николај II*, био приморан да се одрекне власти. Одрицањем од власти, нестаје ово Царство.

Убрзо се испоставило да само рушење Царства није решило постојеће проблеме. Штавише, тешкоће су се пгоршавале. Привремена влада није могла да обезбеди снабдевање храном. Немири су се наставили, и широм земље настају побуне сељака. Ситуација на фронту такође је била тешка. Војска је трпела пораз за поразом. Војници су све чешће дезертирали, а међу официрима Привремена влада није имала велики углед.

Октобарска револуција

Бољшевици су били једна струја унутар руске Социјал-демократске партије. Они ће се касније назвати Руска комунистичка партија. Вођа бољшевика Владимир Илич Уљанов Лењин, који је као емигрант живео у Швајцарској, вратио се априла 1917. у Русију. Он је почео припреме за нову револуцију и потпуно преузимање власти од Привремене владе. Бољшевици су придобили раднике и велики део сељаштва паролем "мир, хлеб, земља". То је значило да се они залажу за исупање Русије из рата, снабдевање храном и поделу земље сељацима. Они су формирали и Црвену гарду, своје наоружане одреде. Међутим због оптужби да је Немачки шпијун Лењин је морао да бежи у Финску.

Бољшевицима је на руку ишло и то што је септембра 1917. војска покушала да изврши преврат и збаци владу Керенског. У том метежу Лењин се тајно враћа у Петроград и припрема нови устанак, који је почео 7. новембра, односно 25. октобра по старом календару, 1917. год. Отуда назив Октобарска револуција.

Бољшевици су успели да заузму све важне институције, укључујући и Зимски дворца, седиште дотадашње владе. Формиран је Совјет народних комесара на челу са Лењином, који је тада преузео власт. Убрзо после освајања власти у престоници, Петрограду, бољшевичка влада је склопила примирје са Немачком. Коначан мир потписан је у Брест-Литовску 3. марта 1918. год. Руси су пристали на веома неповољне услове овог мира где су морали да се одрекну чак 25% површине предратне Русије.

Симбол Октобарске револуције и последњи симбол царске Русије

Крстарица Аурора

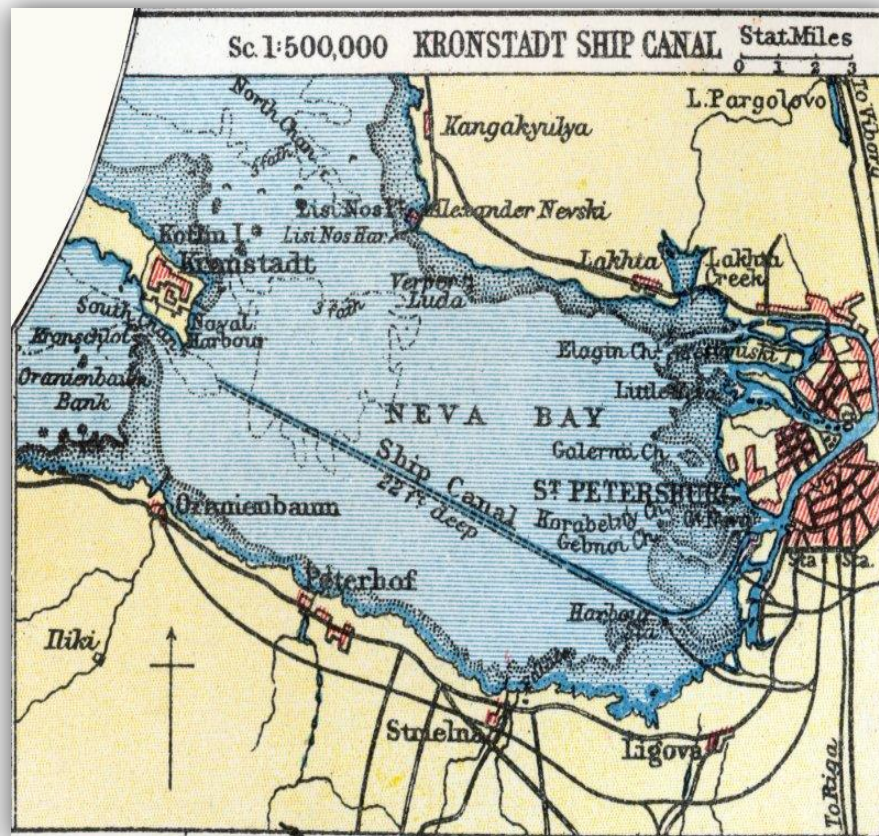
Цар Николај II са
породицом

Грађански рат у Русији

У држави, у којој су сви приватни поседи постали државни, одлучујућу улогу су преузели бољшевици на челу са Лењином. С таквим стањем велика већина власника фабрика, банака и чиновништва није била задовољна тако да у Русији 1918. год. избија грађански рат (1918.–1920.). Црвена армија, вођена Лењином 1920. год. односи победу над Белом армијом, контрареволуционарима. Беле су помагале западне земље, зато што су се плашиле да ће се комунизам проширити на целу Европу. Рат се завршио са катастрофалним последицама. Око два милиона становника напустило је земљу.

Економска криза за последицу је имала и глад у неким деловима Русије. Побуне сељака, као и морнара у војној бази Кронштат, угушене су у крви. Схватајући размере кризе, Лењин је 1921. год. Представио привредни план под називом НАП – Нова економска политика. Овим планом је смањен притисак на сељаштво, дозвољена је продаја вишкова хране итд. Земља је почела економски да се опоравља.

У Краљевину СХС избегло је око 50.000 Руса. Краљевина је руским избеглицама пружила уточиште и настојала да сачува руски дух и институције које су донели. Руски кадетски корпус био је смештен у Белој Цркви, патријарх Руске православне цркве у владичанском двору у Сремским Карловцима, подигнут је Руски дом у Београду. Југославија је била ретка држава у Европи која није признавала револуционарну власт у Совјетском Савезу до 1941 год.

Стварање СССР

Децембра 1922. год.
совјетске републике
Русија, Украјина,
Белорусија, Грузија,
Естонија, Азербејџан
и Јерменија
ујединиле су се у
Савез Совјетских
Социјалистичких
Република (СССР).
Године 1924. умире
Лењин, а управљање
партијом и земљом
преузео је, упркос
Лењиновим
упозорењима,
генерални секретар
КП СС Јосиф
Висарионович
Стаљин.

Јосиф Висарионович Џугашвили Стаљин (1879-1953), је совјетски политичар и државник. У доба његове владавине Совјетски Савез се развио из заостале пољпривредне у индустријску земљу. Стаљин је укинуо Лењинов НЕП. Крајем двадесетих година прошлог века започет је процес колективизације-прелаз свих земљишних поседа у државну својину и стварање КОЛХОЗА и СОВХОЗА.

*Колхоз-удруживање сељака и њихове имовине у земљорадничку задругу.

*Совхоз-пољопривредна задруга у СССР под контролом државе у којој су задругари били радници.

После успеха у колективизацији малих поседа Стаљин проширује идеју о колективизацији и на имања богатих сељака (кулака), приморавајући их да предају земљу. Много кулака је тада убијено јер је овај процес спровођен насилно. У индустрији је спровођењем петогодишњих програма развоја, тзв. пјатиљетски, Совјетски Савез за неколико деценија од пољопривредне земље, претворен у индустријску земљу. Створен је култ рада, а нови социјалистички човек је радник који ради за партију и народ. Они који су добили орден хероја рада величани су на масовним скуповима и парадама.

Стаљинов култ личности је величан у политици, науци и уметности. Стаљин је слављен као највећи и непогрешиви вођа револуције, његове речи биле су заповест. По њему су називана индустријска постојења, давана имена градовима и селима. У уметности је настао посебан правац и стил социјалистички реализам (соцреализам), који је имао за циљ слављење постојећег режима и његових успеха.

Лав Троцки (1879-1940), уз Лењина вођа Октобарске револуције, најпре је 1925. год. смењен са свих функција, избачен из партије, а 1929. протеран из СССР. Његове присталице похапшене су или отеране у прогонство. Троцки је убијен у Мексику 1940. године.

